

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ประสิทธิภาพการจัดการทางการศึกษาของ

สถาบันอุดมศึกษารัฐ

ผู้เขียน

นางสาวอัมพร ลีมนัด

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.เสถียร ศรีบุญเรือง

ประธานกรรมการ

รศ.ดร. คณิต เศรษฐเสถียร

กรรมการ

ผศ.ดร.ปิยะลักษณ์ พุทธวงศ์

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดการทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษารัฐ ในปีการศึกษา 2549 โดยอาศัยการวิเคราะห์เส้นพรมแดนการผลิต แบบ Cobb-Douglas เชิงเฟ้นสุ่ม ด้วยวิธีประมาณค่าแบบ Maximum Likelihood นอกจากนี้ยังศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความไม่มีประสิทธิภาพการจัดการทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษารัฐ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ด้วยวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลแบบทุติยภูมิของสถาบันอุดมศึกษารัฐจำนวนทั้งสิ้น 74 แห่ง จากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษา พบว่า ระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการจัดการทางการศึกษาเฉลี่ยของสถาบันอุดมศึกษารัฐอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 0.757 โดยมหาวิทยาลัยทั่วไปมีค่าสูงสุดเท่ากับ 0.924 ส่วนค่าต่ำสุดเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีค่าเท่ากับ 0.334 เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษารัฐพบว่า ระดับประสิทธิภาพทางเทคนิคการจัดการทางการศึกษาเฉลี่ยของมหาวิทยาลัยทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลและมหาวิทยาลัยราชภัฏมีค่าเท่ากับ 0.762 0.761 และ 0.753 ตามลำดับ

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความไม่มีประสิทธิภาพการจัดการทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในปีการศึกษา 2549 พบว่า จำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษา งบประมาณ และอัตราส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์มีอิทธิพลต่อความไม่มีประสิทธิภาพการจัดการทางการศึกษา โดยที่การเพิ่มจำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษามีผลทำให้ความไม่มีประสิทธิภาพการจัดการทางการศึกษาเพิ่มขึ้น ส่วนการเพิ่มงบประมาณและอัตราส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์มีผลทำให้ความไม่มีประสิทธิภาพการจัดการทางการศึกษาลดลง หรือมีผลทำให้ความมีประสิทธิภาพการจัดการทางการศึกษาเพิ่มขึ้น

จากผลการศึกษาดังกล่าวนำมาสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายดังนี้ ในระยะสั้นเสนอให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐรับนักศึกษาในปริมาณที่เหมาะสม โดยพิจารณาตามศักยภาพ หรือปริมาณปัจจัยการผลิตทางการศึกษา เช่น งบประมาณ จำนวนอาจารย์ เป็นต้น และควรเพิ่มงบประมาณในด้านการพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะการเพิ่มงบอุดหนุนการวิจัย เนื่องจากการเพิ่มงบประมาณในส่วนนี้จะเป็นการเพิ่มศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษาแล้ว ยังเป็นการเพิ่มคุณภาพของนักศึกษาในทางอ้อมอีกด้วย ส่วนการเพิ่มอัตราส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์นั้น แม้จะมีผลทำให้ประสิทธิภาพการจัดการทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเพิ่มขึ้น แต่ในทางปฏิบัติแล้วไม่แนะนำให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐมุ่งเน้นการเพิ่มอัตราส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์เพียงอย่างเดียว แต่ควรคำนึงถึงอัตราส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพการจัดการทางการศึกษาในเชิงคุณภาพควบคู่กันไปด้วย ซึ่งในการหาปริมาณที่เหมาะสมของจำนวนนักศึกษาที่เข้าศึกษา จำนวนงบประมาณ และอัตราส่วนนักศึกษาต่ออาจารย์ที่เหมาะสมนั้น ควรทำการศึกษาเชิงลึกในโอกาสต่อไป ส่วนแผนระยะยาวเสนอให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเพิ่มคุณภาพอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถ และมีศักยภาพทัดเทียมมหาวิทยาลัยทั่วไป โดยการเพิ่มงบอุดหนุนการวิจัยสำหรับอาจารย์ เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการทำวิจัย นอกจากนี้ ควรเพิ่มทรัพยากรทางการเรียนรู้อื่นๆ ด้วย เช่น ทรัพยากรห้องสมุด เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น เพื่อเพิ่มศักยภาพและการเรียนรู้ของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ยังได้เสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มผลตอบแทนให้กับข้าราชการครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผลตอบแทนในรูปแบบของเงินเดือน หรือผลตอบแทนที่ไม่ใช่เงินเดือน เช่น สวัสดิการด้านต่างๆ การลดหย่อนภาษี เงินสนับสนุน เงินโบนัส เป็นต้น เพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้กับบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาพัฒนาการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

<b>Thesis Title</b>	Education Management Efficiency of Public Higher Educational Institutes	
<b>Author</b>	Miss Amporn Leumnud	
<b>Degree</b>	Master of Economics	
<b>Thesis Advisory Committee</b>	Assoc. Prof. Dr. Satiean Sriboonruang	Chairperson
	Assoc. Prof. Dr. Kanit Sethasathien	Member
	Asst. Prof. Dr. Piyaluk Buddhawongsa	Member

### ABSTRACT

This study investigates technical efficiency in education management of public higher education institutes in 2006 academic year in particular by using stochastic frontier Cobb-Douglas production function with maximum likelihood estimator (MLE). Moreover, it's examines the determinants of technical inefficiency in education management of public higher education institutes by means of multiple regression analysis. Data in this thesis were compiled from the Commission on Higher Education's online sources and other related organizations.

The technical efficiency in education management of public higher education institutes nationwide in 2006 were estimated to be moderate level and equaled to 0.757 on the average while the maximum and minimum levels of technical efficiency were 0.924 and 0.334 found in general university group and Rajabhat University group, respectively.

The primary determinant of technical inefficiency in educational management of public higher education institutes in 2006 academic year was found to be the overloading enrolment of student in relation to the limited resources. This appeared consistent with the findings that lower student/teacher ratio and higher availability of operating expenditure corresponded with higher performance in terms of technical efficiency of public higher education institutes.

The results of this study provide the policy implication that in the short run, the public higher education institutes in general should admit students in a number compatible with their existing resources as well as seek additional budget for human resources development especially research funding to improve quality of teaching staff which in turn will improve the quality of university graduates. Meanwhile, the improved student/staff ratio can enhance technical efficiency provided that educational quality is also improved; and this is therefore not a direct policy strategy. All the three determinants of technical efficiency on inefficiency still need to be investigated further for in-depth understanding. For the long run, Rajbhat and Rajamangla University group should receive greater policy attention in terms of greater research funding and improved library and computer resources as certain higher quality of their graduates.

Finally, it is recommended that academic staff and personnel be provided with greater incentives either in financially or non-financially aspect to attract more promising people to join their faculty staff.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved